

KURATORIUM OŚWIATY
W KRAKOWIE

Kod ucznia:

Małopolski Konkurs Historyczny

dla uczniów szkół podstawowych
województwa małopolskiego
w roku szkolnym 2020/2021

**„Od PRL-u do III Rzeczypospolitej.
Polska i Polacy w latach 1944-1989”**

Etap szkolny
16 listopada 2020 r.

Wypełnia Komisja Szkolna

Miejsce na dane ucznia:

Numer zadania	Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania w poszczególnych zadaniach	Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika w poszczególnych zadaniach
1.	1	
2.	4	
3.	4	
4.	1	
5.	1	
6.	1	
7.	4	
8.	1	
9.	2	
10.	4	
11.	3	
12.	1	
13.	4	
14.	1	
15.	1	
16.	4	
17.	1	
18.	2	
19.	3	
20.	2	
21.	1	
22.	4	
23.	5	
24.	4	
25.	3	
26.	1	
27.	3	
28.	3	
29.	1	
30.	4	
31.	1	
32.	5	
	Liczba punktów możliwych do uzyskania: 80	Liczba uzyskanych punktów:

Czytelny podpis osoby sprawdzającej:

Czytelny podpis osoby weryfikującej:

Liczba punktów po weryfikacji:

Droga Uczennico! Drogi Uczniu!

1. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera **18 stron**. Ewentualny brak stron zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Zakoduj swoją pracę. Nie podpisuj kartek imieniem i nazwiskiem.
3. Przed Tobą zestaw **32 zadań konkursowych**.
4. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać **80 punktów**.
5. Przy każdym zadaniu podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać.
6. Pamiętaj, że brudnopis nie podlega ocenie.
7. Na rozwiązanie zestawu masz **90 minut**. Komisja konkursowa przypomni Ci o upływającym czasie 15 minut przed końcem.
8. Czytaj uważnie wszystkie polecenia.
9. Odpowiedzi wpisuj tylko długopisem lub piórem z atramentem koloru czarnego lub niebieskiego. Odpowiedzi zapisane ołówkiem nie podlegają ocenie.
10. Pamiętaj, żeby pisać czytelnie – odpowiedzi nieczytelne nie będą oceniane.
11. Zapisuj słowa w pełnym brzmieniu – nie stosuj skrótów. Błędny zapis nazwisk, nazw, pojęć, terminów, dat powoduje nieprzyznanie punktów.
12. Jeśli się pomylisz, skreśl wyraźnie błędną odpowiedź. Napisz obok: „źle”. Następnie zaznacz właściwą i napisz przy niej: „dobrze”.
13. Nie używaj korektora ani długopisu zmaziwalnego – zadanie, w którym ich użyjesz nie będzie oceniane.
14. Wyłącz telefon komórkowy, jeśli go posiadasz.

Życzymy Ci powodzenia!
Organizatorzy Konkursu

Zadanie 1 (1 punkt)

Poniższy rysunek przedstawia strukturę społeczną (zaznacz poprawną odpowiedź):

(<https://pl.wikibooks.org>; CC BY-SA 3.0)

- a) Starożytnej Mezopotamii
- b) Starożytnego Egiptu
- c) Starożytnych Indii

Zadanie 2 (4 punkty)

Uzupełnij tabelkę, przypisując nazwy starożytnych krain geograficznych poszczególnym pojęciom:

1. Monoteizm	
2. Polis	
3. Indus	
4. Hammurabi	

- a) Mezopotamia
- b) Grecja
- c) Indie
- d) Izrael
- e) Chiny

Zadanie 3 (4 punkty)

Do podanych poniżej osób dopisz daty wydarzeń, które miały miejsce w czasach życia poszczególnych postaci:

1. Justynian Wielki –
2. Mahomet –
3. Karol Wielki –
4. Otton I –

A. 800 B. 962 C. 622 D. 529 E. 732

Zadanie 4 (1 punkt)

Przedstawiona mapa ukazuje państwo polskie w czasach panowania (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) Mieszka I
- b) Bolesława Chrobrego
- c) Bolesława Krzywoustego

<http://wlczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1242&nomenu=1>

Zadanie 5 (1 punkt)

Która z poniższych osób nie żyła w XVII wieku (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) Augustyn Kordecki
- b) Stefan Czarniecki
- c) Jan III Sobieski
- d) Zygmunt II August

Zadanie 6 (1 punkt)

Wskaż chronologicznie pierwsze i ostatnie wydarzenie. Zapisz w tabeli cyfrę 1 obok wydarzenia chronologicznie pierwszego i cyfrę 4 obok wydarzenia chronologicznie ostatniego.

Obrona Głogowa przed najazdem cesarza niemieckiego	
Budowa portu w Gdyni	
Obiady czwartkowe	
Strajk dzieci we Wrześni	

Zadanie 7 (4 punkty)

Przyporządkuj poniższym osobom wydarzenia, w których brały udział:

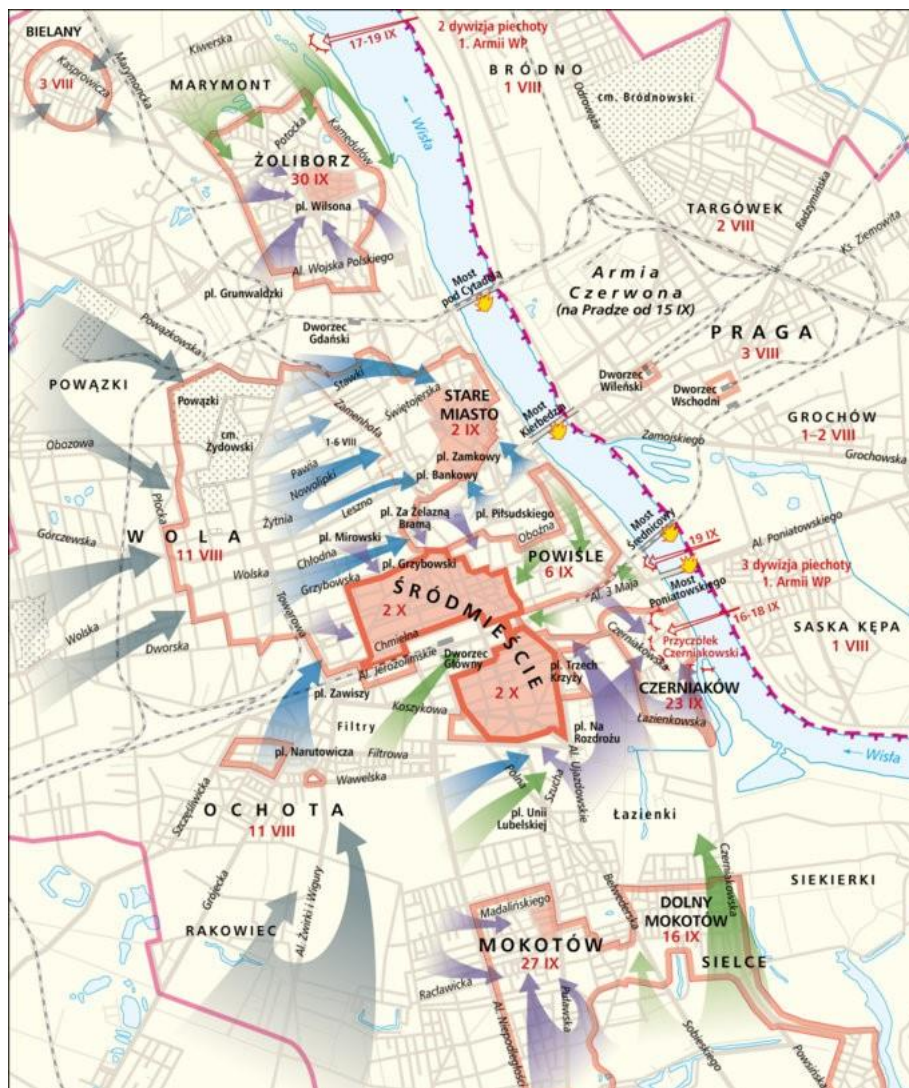
- 1. Józef Chłopicki –
- 2. Romuald Traugutt –
- 3. Edward Dembowski –
- 4. Jan Kiliński –

- A. Powstanie kościuszkowskie
- B. Powstanie listopadowe
- C. Powstanie krakowskie
- D. Powstanie styczniowe

Zadanie 8 (1 punkt)

Jakie wydarzenie przedstawia poniższa mapa (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) Powstanie listopadowe
- b) Powstanie styczniowe
- c) Powstanie w getcie warszawskim
- d) Powstanie warszawskie

<http://wlpolske.pl/index.php?etap=10&i=1242&nomenu=1>

Zadanie 9 (2 punkty)

W wyniku działań okupantów i zmian terytorialnych po II wojnie światowej ludność Polski zmniejszyła się o (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) 6 mln
- b) 10 mln
- c) 15 mln

A jej obszar zmniejszył się o (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) 20%
- b) 40%
- c) 60%

Zadanie 10 (4 punkty)

Uzupełnij poniższy tekst, wpisując brakujące informacje:

„W roku w ramach „Akcji (podaj nazwę) ”
władze Polski przesiedliły z terenów Bieszczad i Beskidu ludność ukraińską i (podaj nazwę
grupy narodowej lub etnicznej) Byli oni oskarżani
o wspieranie oddziałów UPA (rozwiń podany skrót - podaj pełną nazwę organizacji)
..... .”

Zadanie 11 (3 punkty)

Podaj pełne nazwy poniższych organów działających na ziemiach polskich:

- a) TRJN –
- b) PKWN –
- c) RJN –

Zadanie 12 (1 punkt)

Uporządkuj chronologicznie przedstawione wydarzenia:

- A. Upaństwowienie zakładów przemysłowych przez komunistów
- B. „Bitwa o handel”
- C. Dekret PKWN o reformie rolnej

1 –, 2 –, 3 –

Zadanie 13 (4 punkty)

Podpisz imieniem i nazwiskiem osoby przedstawione na zdjęciach:

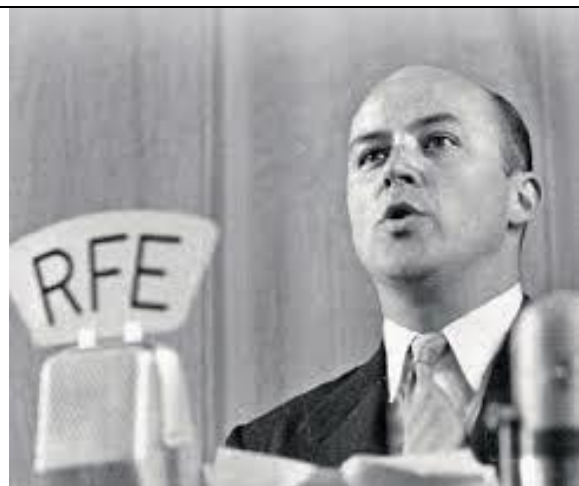
A –
(premier rządu na uchodźstwie, w 1945 roku
powrócił z emigracji i rozbudował PSL jako
partię opozycyjną)

B –
(Prymas Polski w latach 1948-1981,
więziony przez komunistów w latach 1953-
1956)

C –
 (w czasie II wojny światowej dowódca Kedywu Armii Krajowej, w 1945 trafił do pracy za Ural, po powrocie odmówił współpracy z UB, skazany na karę śmierci, którą wykonano w 1953 roku)

D –
 (w czasie II wojny światowej kurier Komendy AK i Rządu RP w Londynie. Po wojnie kierował Rozgłośnią Polską Radia Wolna Europa)

Zadanie 14 (1 punkt)

Od 2011 roku dzień 1 marca obchodzony jest w Polsce jako Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Ta data nawiązuje do (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) Wykonania wyroków śmierci na dowództwie ostatniej Komendy Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość
- b) Zabicia przez Służbę Bezpieczeństwa ostatniego żołnierza podziemia sierżanta Józefa Franczaka (ps. Luluś)
- c) Powołania do życia organizacji Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość

Zadanie 15 (1 punkt)

Przedstawiony plakat odnosi się do (wskaż poprawną odpowiedź):

- A. Wyborów do sejmu
- B. Referendum ludowego
- C. Reform administracyjnych w kraju

Zadanie 16 (4 punkty)

Podanym wydarzeniom przyporządkuj odpowiednie daty:

1. Uchwalenie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
2. Referendum ludowe
3. Powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
4. „Cud nad urną”

A. 1946 B. 1947 C. 1948 D. 1949 E. 1950 F. 1951 G. 1952

Zadanie 17 (1 punkty)

Przedstawiony poniżej list był przejawem sprzeciwu wobec polityki kulturalnej prowadzonej przez władze PRL, m. in. ograniczania wolności słowa, a także swobód obywatelskich. Jaka nosi nazwę (zaznacz poprawną odpowiedź):

„Do Prezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza. Ograniczenie przydziału papieru na druk książek i czasopism oraz zaostrezenie cenzury prasowej stwarza sytuację zagrażającą rozwojowi kultury narodowej. Niżej podpisani, uznając istnienie opinii publicznej, prawa do krytyki, swobodnej dyskusji i rzetelnej informacji za konieczny element postępu, powodowani troską obywatelską, domagają się zmiany polskiej polityki kulturalnej w duchu praw zagwarantowanych przez konstytucję państwa polskiego i zgodnych z dobrem narodu”.

- A. List 24
- B. List 34
- C. List 44

Zadanie 18 (2 punkty)

Uzupełnij poniższy tekst, wpisując brakujące informacje:

„Podporządkowanie Polski ZSRS w kwestiach wojskowych odbywało się poprzez udział w strukturach (podaj pełną nazwę organizacji polityczno-wojskowej utworzonej w 1955 roku, w skład której wchodziły państwa bloku wschodniego)
.....
a w kwestiach gospodarczych (podaj pełną nazwę organizacji utworzonej w Moskwie w 1949 roku w celu współpracy gospodarczej bloku państw podporządkowanych ZSRS)”

Zadanie 19 (3 punkty)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe (podkreśl poprawną odpowiedź):

- a) Impulsem do wybuchu niezadowolenia społecznego w marcu 1968 roku był zakaz wystawiania „Dziadów” Adama Mickiewicza w Teatrze Starym w Krakowie (prawda / fałsz).
- b) Zwołany 8 marca 1968 roku wiec na dziedzińcu Uniwersytetu Warszawskiego został rozpędzony przez oddziały ORMÓ (prawda / fałsz).
- c) Prowadzona przez władze komunistyczne w latach 1968-1969 kampania antysemicka zmusiła do emigracji z Polski ponad 13 tys. osób żydowskiego pochodzenia (prawda / fałsz).

Zadanie 20 (2 punkty)

Podaj: kiedy (rok) i gdzie (miasto) miały miejsce opisane niżej wydarzenia:

*„Chłopcy z Grabówka, chłopcy z Chyloni,
Dzisiaj milicja użyła broni.
Dzielnieśmy stali, celnie rzucali.
Janek Wiśniewski padł!”*

*Na drzwiach ponieśli go Świętojańską,
Naprzeciw glinom, naprzeciw tankom.
Chłopcy stoczniowcy – pomścicie druha!
Janek Wiśniewski padł!”*

Rok:, Miasto:

Zadanie 21 (1 punkt)

(CC BY-SA 4.0)

W wyniku reformy administracyjnej kraju w 1975 roku Polska została podzielona na (zaznacz poprawną odpowiedź):

- A. 25 województw
- B. 45 województw
- C. 49 województw
- D. 50 województw

Zadanie 22 (4 punkty)

W latach 70-tych XX wieku Polacy odnosili wiele sukcesów sportowych, a ich nazwiska na stałe zapisały się w historii sportu. Do podanych osób dopisz odpowiednią dyscyplinę sportu:

- a) Kazimierz Górski –
- b) Ryszard Szurkowski –
- c) Wojciech Fibak –
- d) Irena Szewińska –.....

1. Kajakarstwo 2. Piłka nożna 3. Tenis ziemny 4. Lekkoatletyka 5. Boks 6. Kolarstwo

Zadanie 23 (5 punktów)

Uzupełnij poniższy tekst:

„W czerwcu (podaj rok)władze państwowe zdecydowały się na podwyżkę cen żywności. Największe protesty przeciwko zapowiadanym zmianom odbyły się w trzech głównych ośrodkach (podaj nazwy tych 3 miejscowości): w podwarszawskim, i Ostatecznie władze wycofały się z planowanych podwyżek, ale w sierpniu zostały wprowadzone kartki na (podaj nazwę artykułu spożywczego)

Zadanie 24 (4 punkty)

Do podanych organizacji dopasuj poniższe osoby, które je współtworzyły:

Komitet Obrony Robotników	Wolne Związki Zawodowe
1.	3.
2.	4.

- A. Anna Walentynowicz
- B. Jacek Kuroń
- C. Andrzej Gwiazda
- D. Jan Józef Lipski

Zadanie 25 (3 punkty)

Poniższy tekst przedstawia wybrane postulaty Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego. Podaj, kiedy i gdzie zostały przedstawione oraz ile ich było?

1. *Akceptacja niezależnych od partii i pracodawców wolnych związków zawodowych, wynikająca z ratyfikowanej przez PRL Konwencji nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowych.*
2. *Zagwarantowanie prawa do strajku oraz bezpieczeństwa strajkującym i osobom wspomagającym.*
3. *Przestrzegać zagwarantowaną w Konstytucji PRL wolność słowa, druku, publikacji, a tym samym nie represjonować niezależnych wydawnictw oraz udostępnić środki masowego przekazu dla przedstawicieli wszystkich wyznań.*
4. *Przywrócić do poprzednich praw:*
 - a) *ludzi zwolnionych z pracy po strajkach w 1970 i 1976, studentów wydalonych z uczelni za przekonania,*
 - b) *zwolnić wszystkich więźniów politycznych (w tym Edmunda Zadrożyńskiego, Jana Kozłowskiego, Marka Kozłowskiego),*
 - c) *znieść represje za przekonania.*
5. *Podać w środkach masowego przekazu informację o utworzeniu Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego oraz publikować jego żądania.*

Kiedy (rok) –, gdzie (miasto) –,
liczba wszystkich postulatów –

Zadanie 26 (1 punkt)

Uporządkuj chronologicznie przedstawione wydarzenia:

- A. Zamordowanie ks. Jerzego Popiełuszki
- B. Wprowadzenie stanu wojennego
- C. Przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie
- D. Powstanie NSZZ „Solidarność”

1, 2....., 3....., 4.....

Zadanie 27 (3 punkty)

Przyporządkuj nazwę miasta do zamieszczonego zdjęcia.

		
A.	B.	C.

1. Poznań 2. Warszawa 3. Gdańsk 4. Gdynia 5. Katowice

Zadanie 28 (3 punkty)

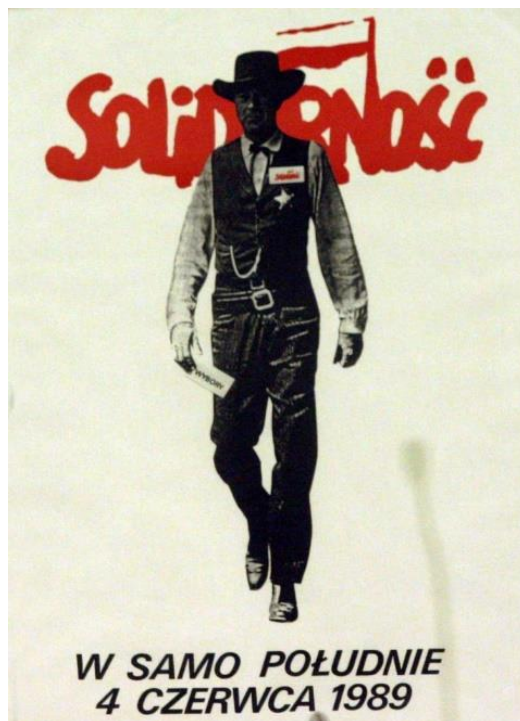
Do podanych pojęć dopasuj odpowiadające im osoby:

- a) „Propaganda sukcesu” –
b) „Mała stabilizacja” –
c) Koniec „Karnawału Solidarności” –

1. Władysław Gomułka
2. Edward Gierek
3. Wojciech Jaruzelski
4. Bolesław Bierut

Zadanie 29 (1 punkt)

Poniższy plakat powstał w związku z (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a) Powstaniem NSZZ „Solidarność”
- b) Reaktywowaniem NSZZ „Solidarność”
- c) Wyborami parlamentarnymi
- d) I zjazdem NSZZ „Solidarność”

Zadanie 30 (4 punkty)

Do podanych wydarzeń z roku 1989 dopisz miesiące, w których te wydarzenia miały miejsce:

- a) Zmiana nazwy państwa polskiego na Rzeczpospolita Polska –
- b) Utworzenie rządu Tadeusza Mazowieckiego –
- c) Koniec obrad „Okrągłego stołu” –
- d) Wolne wybory do Senatu –

1. Kwiecień

2. Czerwiec

3. Wrzesień

4. Grudzień

Zadanie 31 (1 punkt)

Zaznacz, która z poniższych osób nie otrzymała Nagrody Nobla:

- a) Wisława Szymborska
- b) Czesław Miłosz
- c) Lech Wałęsa
- d) Mirosław Hermaszewski

Zadanie 32 (5 punktów)

Do zamieszczonych pojęć dopasuj odpowiadające im opisy:

- a) Repatriant –
- b) Pewex –
- c) Bibuła –
- d) Plenum –
- e) Syjonista –.....

1. Nielegalne czasopismo wydawane w podziemiu
2. Sklep, w którym można było dokonywać zakupów jedynie za dolary
3. W propagandzie komunistycznej osoba żydowskiego pochodzenia
4. Zebranie najważniejszych działaczy PZPR
5. Przesiedleńca z terenów II Rzeczypospolitej wcielonych do ZSRR
6. Osoba niesłusznie skazana
7. Zwolennik niepodległości Syjamu

Brudnopis

[illegible]